

Když se dům staví od střechy

Miloš Balabán

Výtka ministra obrany Alexandra Vondry vůči koncepci zahraniční politiky připravované ministerstvem zahraničí, ve které je podle jeho názoru "upozaděno" NATO (dva odstavce) za EU (tři stránky), také vypovídá o tom, jak se přistupuje k debatě o strategických prioritách české zahraniční a bezpečnostní politiky.

Ta ostatně probíhá tak trochu nekoordinovaně. Ještě není hotova a schválena nová Bezpečnostní strategie ČR, ze které má vycházet koncepce zahraniční politiky i priority při zajišťování obrany země a rozvoje armády. Resort obrany si ale bez ohledu na to připravil a nechal vládou schválit Bílou knihu o obraně. Prostě dům se staví od střechy místo od základů. Problém ale nespočívá v tom, jestli je někde o NATO či EU napsáno málo či moc. Místo debaty o dvou odstavcích pro NATO by možná bylo užitečnější, aby ministr Vondra jednal s ministrem zahraničí Karlem Schwarzenbergem, předsedou TOP 09, o tom, zda ho podpoří ve vládě ve věci záchrany naší armády před kolapsem. Kvůli "tupým" účetním škrtkům vypadá takto: stárnoucí (průměr 38 let), zmenšující se (v červnu 2011 nedoplněno v resortu obrany více než 4200 vojáků), s podprůměrnými platy a "osekanými" nároky kompenzujícími těžkou službu (zdaněný výsluhový příspěvek, pokles příplatku na bydlení, zrušení příplatku za přestěhování atd.). Je vybavena zastaralou, zastarávající nebo i nefunkční novou technikou (letouny CASA nenasaditelné v Afghánistánu a místo toho převážející koně do Mongolska). Vojáci tonou v nejistotě a hodně jich přemýšlí o odchodu. Jedni proto, že mají odslouženo, a druzí, že se jim nevyplatí sloužit. Můžeme třeba vyloučit, že budou chybět vojáci pro mise? Ani bych se nedivil, kdyby se už v některé (i vládní) hlavě rodil plán, jak si obranu země "outsourcovat" soukromou armádou nebo bezpečnostní službou... Těžko můžeme v koncepci zahraniční politiky horovat pro NATO, když mu nebudeme schopni nabídnout nějakou "přidanou hodnotu". Totéž platí i pro Společnou obrannou a bezpečnostní politiku EU. A pokud by ministr obrany dorazil na jednání s ministrem zahraničí, mohli by se pobavit i o dalších důležitých otázkách. Třeba o tom, co vyplývá pro armádu a zahraniční politiku z blížícího se konce afghánské mise NATO v roce 2014. Nebo jak se poučit z neslavného konce pokusu o "zvláštní vztah" se Spojenými státy skrze protiraketovou obranu. Nebo jak posilovat regionální bezpečnostní a obrannou spolupráci, třeba v rámci Visegrádu. Témat by se jistě našlo víc, ale na první schůzku by to mohlo stačit. Pak by se o všech zmíněných problémech mělo diskutovat v parlamentu s vědomím, že jde o bezpečnost země na mnoho let dopředu. Bude ale k tomu mít vláda vůli?

(autor je bezpečnostní analytik)